

незалежно від моменту їх виголошення, впливаючи на аудиторію, поза часом.

Публічний виступ вимагає серйозної підготовки. Виступ, як правило, складається зі вступної, основної й завершальної частин. Не треба забувати про надзвичайну важливість невербальних форм інформування, бо з виразу обличчя, пози, вітального жесту можна скласти певне враження про людину – приязне, байдуже чи вороже, - довідатись про рівень її культури і навіть про ставлення до мети зустрічі. Більшість дослідників погоджується, що вербальний компонент виступу займає 35%, а невербальний – 65% часу.

Щоб досягти мети виступу, слід підтримувати психологічний контакт з аудиторією, викликаючи й постійно стимулюючи в ній зацікавленість розмовою. Слід зачіпати почуття слухачів. Адже сильні емоції завжди позначаються на думках, залишаються надовго в пам'яті.

ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНИХ ПІДПРИЄМЦІВ І МЕЦЕНАТІВ ХАРИТОНЕНКІВ ОЧИМА НАЩАДКІВ

Доп. - Шевченко О.В., курсант 73 взводу СВІРВіА
Наук. кер. – викл. Яременко Л.М.

У кожного народу є свої історичні особистості, лицарі без страху й докору, які не можуть загубитися серед століть. Саме такими і були представники династії Харитоненків: за кілька поколінь із державних селян у дворянську гідність Російської імперії. Родоначальником промислової династії Харитоненків вважають Герасима Омеляновича. У 1849 році І.Харитоненко вже належав до III купецької гільдії. Продовжувачем справи батька став його син Матвій. Але найбільшим підприємцем став молодший син Іван. Уже на кінець 40-х років він мав можливість розпочати свій тернистий шлях купця, промисловця, громадського діяча, мецената.

Акцентуємо свою увагу на меценатстві та благодійності цієї родини у повітовому місті Суми. З ініціативи Н.М.Харитоненко в місті Суми в 1888 р. був створений дитячий притулок. При ньому було відкрите жіноче училище. На будівництво й утримання було

витрачено 240 тис. карбованцев. А на кошти Харитоненка-старшого на його історичній батьківщині в с.Нижня Сироватка була побудована церква святителя Тихона.

При Сумському реальному училищі у 1882 р. він облаштував Олександро-Невську кам'яну церкву, а пізніше пожертвував 30 тис. карб. на будівництво храму при цьому ж училищі.

Пожертви сім'ї Харитоненків у сфері освіти були не менш щедрими. Для Сум 1873 рік був визначальним у розвитку місцевої освіти: жіноча й чоловіча гімназія реорганізуються в гімназії, які відтепер існують за рахунок благодійних коштів. На кожну гімназію меценати виділили по 5 тис крб. Для найбільш бідних учнів встановили спеціальні стипендії. У 1873 р. було створене 4-класне реальне училище з 2-ма відділами: механічним і хіміко-технічним. У 1891 р. при училищі були запроваджені стипендії імені І.Харитоненка, які призначалися учням із селянських сімей слободи Н.Сироватка.

У 1899 р. завдяки старанням П.Харитоненка створюється Михайлівський кадетський корпус – закритий військовий заклад, в якому вихованці навчалися за програмою гімназії. Будівельні роботи тривали кілька років і коштували П.І.Харитоненку 600 тис. карб.. Корпусний храм був освячений 26 вересня (ст. стилю) в день ангела Івана Герасимовича. Своєрідною відзнакою для стараних учнів кадетського корпусу був дозвіл користуватися унікальною сімейною бібліотекою Харитоненків.

Благодійність П.І.Харитоненка не обмежувалася лише суспільно значущими справами. Не можна не згадати ще про один аспект життя відомого підприємця: він був колекціонером і покровителем мистецтва. Довгі роки він був директором Московського відділення Імператорського російського музичного товариства. У консерваторії на його кошти навчалися 20 студентів. Саме він дав можливість талановитому юнакові із Лебедина Івану Стешенку, котрого пізніше називали другим Шаляпіним, стати світовою знаменитістю. Саме П.Харитоненко був обраний головою заснованого в 1913 р. в Москві Рум'янцевського музею (нині музею образотворчого мистецтва ім. О.Пушкіна).

У Московському й Сумському особняках П.Харитоненка

були розміщені зібрання картин, а в помісті Наталівці зберігалася цюдова колекція старовинних ікон, серед яких було кілька зразків XV-XVI століть (в основному Новгородської школи).

Але найбільшою пристрастю мецената було колекціонування російського живопису. В його зібранні були роботи В.Поленова, З.Сурикова, І.Рєпіна, М.Нестєрова, І.Айвазовського, В.Серова, З.Васнецова. Найвідоміша картина в його зібранні – “Невідома” Крамського.

Таким чином, члени сім'ї Харитоненко зробили значний внесок у розвиток культури й освіти, за що були відзначені багатьма нагородами й званнями. Так Іван Герасимович був нагороджений орденом Святого Володимира III ступеня за пожертву 100 тис. карб на гуртожиток Харківського університету.

Підсумовуючи сказане, приходимо до висновку, що такі люди, як члени родини Харитоненків, були знаменням своєї епохи й апитані часом і суспільством. І такі люди, безперечно, потрібні йьогоднішньому суспільству.

МОВНІ ОГРІХИ У ТЕКСТАХ ЗМІ

Доп. - Фесенко В., ПР-33/1
Наук. кер. – доц. Кузнецова Т.В.

Процес мислення нерозривно пов'язаний із мовою. Мислення – синонім до існування. Згідно з теорією німецького мовознавця і філософа Вільгельма фон Гумбольдта, різні мови дають не просто різні позначення одного й того самого поняття, а й різні його бачення. Один із перших етнолінгвістів, український учений Олександр Потебня вважав, що, оволодіваючи мовою, людина успадковує і той спосіб ставлення до світу, який пропонує мовна традиція, адже у мові фіксується притаманна саме цьому народові картина світу. Мова є основним засобом організації всіх видів суспільної діяльності: виробництва, науки, освіти, культури, служить основною розпізнавальною ознакою та є засобом збереження духовної самобутності кожної етнічної спільноти. Виконуючи такі важливі функції, національна літературна мова